

Integracja szkolnictwa wyższego prawniczego
Ukrainy z europejską przestrzenią edukacyjną –
wyzwania bezpieczeństwa wewnętrznego
w czasie stanu wojennego

Інтеграція вищої юридичної освіти України з
європейським освітнім простором –
виклики внутрішньої безпеки під час
воєнного стану

Redakcja naukowa:
dr inż. Piotr Ponichtera,
dr Zoia Sharlovych

Łomża 2023

Recenzenci:

Dr Agnieszka Łapińska, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży
Prof. dr hab. Olena Kovalenko, Charkowski Narodowy Uniwersytet
Pedagogiczny im. H.S. Skovorody, Ukraina

Redakcja naukowa:

dr inż. Piotr Ponichtera, dr Zoia Sharlovych

Integracja szkolnictwa wyższego prawniczego Ukrainy z europejską przestrzenią edukacyjną - wyzwania bezpieczeństwa wewnętrznego w czasie stanu wojennego: materiały z Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej, Łomża-Kharków, 15.02.2023r. / Redakcja naukowa dr inż. Piotr Ponichtera, dr Zoia Sharlovych. – Łomża, Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2023. – 289 s.

Інтеграція вищої юридичної освіти України з європейським освітнім простором – виклики внутрішньої безпеки під час воєнного стану: матеріали з Міжнародної науково-практичної конференції, Ломжа-Харків, 15.02.2023 р. / За науковою редакцією д. інж. Пьотр Поніхтера, к. п. н. Зоя Шарлович. – Видавництво: MANS w Łomży, 2023. – 289 с.

ISBN 978-83-958584-6-8

Zbiór powstaje z gotowych materiałów dostarczonych przez autorów.
Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.

Збірник зформований з готових матеріалів, наданих авторами.
Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Wydawnictwo Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży, 2023 r.

Литвиненко А. С. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ГІДНОЇ ПРАЦІ У ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ	152
Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. КВАНТОВА ФІЛОСОФІЯ КРИПТОСИСТЕМИ УКРАЇНИ ЯК СПЕЦІАЛЬНО-ВІЙСЬКОВА ФОРМУЛА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ: ЕНТРОПІЙНИЙ ПРОЦЕС ІНФОРМАЦІЙНОГО КАПІТАЛУ ЗНАНЬ	156
Любавіна В. ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕЗУМПЦІЇ НЕВИНУВАТОСТІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОВЕДЕНОСТІ ВИНИ У ЗАКОНОДАВСТВІ СУЧАСНИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	161
Myronchuk Z., Andrushko R. FORMATION OF A NEW PARADIGM FOR THE TRAINING OF ACCOUNTING AND TAXATION SPECIALISTS UNDER THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES IN UKRAINE	165
Мусіюк Т. В. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ..	169
Павленко Т. А. ПРОТИДІЯ РОСІЙСЬКІЙ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОПАГАНДИ: ДОСВІД КРАЇН ЛЮБЛІНСЬКОГО ТРИКУТНИКА	173
Павлова А. ОСМИСЛЕННЯ ВІЙНИ ЯК ДЕСТРУКТИВНОЇ СИЛИ Й СУСПІЛЬНОГО ЗЛА В УСНІЙ ТРАДИЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ	177
Панаско Ю. І. СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПРАВЕДЛИВИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	181
Пахольчук О. П. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ З ПИТАНЬ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	184
Пивоваров В. В. ОСВІТА ЯК ПРОТИДІЯ КРИМІНАЛЬНІЙ ПОВЕДІНЦІ І НАСТУПНІЙ ПЕНАЛІЗАЦІЇ У ПОВОЄННИЙ ЧАС	188
Пілюгіна Т. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВНИЧОЇ ЛІНГВІСТИКИ У ВІТЧИЗНЯНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	190
Плотнікова А. В. ЩОДО СОЦІАЛЬНОЇ ОБУМОВЛЕНОСТІ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ПОСОБНИЦТВА ДЕРЖАВИ-АГРЕСОРУ	193
Подуфалов П. ОСНОВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА	197
Поляков А. О. ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	200
Проневич О., Коляда Т. ЛЕГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	204
Раневич О. ДО ПРОБЛЕМИ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ У СФЕРІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	211
Резенкіна Н. О. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	214
Рим О. ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАГУВАННЯ НА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ОСВІТИ	217
Рудницька О. ЮРИДИЧНА КЛІНІЧНА ОСВІТА ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ПРАВНИКІВ	221

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

*Резенкіна Наталія Олександрівна, викладач факультету економіки та бізнесу,
Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ*

Постановка проблеми. 20 грудня 2022р. Постановою Кабінету Міністрів України №1411 [1] було зупинено дію Постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки» від 10.07.2019 р. №822 [2]. Дана подія викликала неабиякий резонанс в освітній спільноті, адже в умовах режиму воєнного стану, що триває вже майже рік і інфляції (за повідомленнями пресслужби Міністерства економіки України «за 11 місяців цього року споживчі ціни в Україні зросли на 25,7%; за прогнозом Міністерства економіки, за підсумками року інфляція не перевищить 30%» [3]) питання оплати праці є гострими проблемами сьогодення для населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми правового регулювання оплати праці освітян досліджували: О.О. Коваленко, П.П. Лиманський, Є.О. Подорожній.

Формулювання цілей тез. Цілями даної роботи є характеристика окремих проблем правового регулювання заробітної плати працівників освіти в умовах режиму воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Освітян, як свідчать численні дописи у соцмережах, турбує питання чи мова йде тільки про зупинення положень про підвищення розмірів посадових окладів чи ще й про зупинення доплат і надбавок: за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, за суміщення професій (посад), за розширення зони обслуговування або збільшення обсягу виконуваних робіт - у розмірі до 50 відсотків посадового окладу (тарифної ставки); за науковий ступінь: кандидата наук (доктора філософії) - у граничному розмірі 15 відсотків; доктора наук - у граничному розмірі 25 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати); за вчене звання: професора - у граничному розмірі 33 відсотки; доцента, старшого наукового співробітника - у граничному розмірі 25 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) тощо.

Щодо цього варто зазначити наступне. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022р. №1411 [1] зупиняє дію Постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 №822 [2] лише в тій частині, яка фактично деталізувала поетапну реалізацію положень [ч.2 ст. 61](#) Закону України «Про освіту» [4]. В ній Кабінет Міністрів України визначав, насамперед, строки впровадження новел законодавства про освіту щодо підвищення розмірів посадових

окладів працівників освіти, які мали рахуватись від певної відправної точки – найменшого розміру посадового окладу педагогічного працівника і постановляв:

«1. Установити, що найменший розмір посадового окладу (ставки заробітної плати) педагогічного працівника становить:

з 1 січня 2023 р. - 4 розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 1 січня 2023 року. (саме це було визначено законом «Про освіту» ч.2 ст.61 відправною точкою для розрахунку посадових окладів інших працівників освіти як-от «Найменший посадовий оклад науково-педагогічного працівника встановлюється на 25 відсотків вище від посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії».)

2. Затвердити такі, що додаються:

... [схему посадових окладів науково-педагогічних працівників на період до 2023 року;](#)»

Такий висновок робиться, насамперед тому, що це вже не перший раз, коли дія цієї Постанови зупиняється і аналогічний випадок був минулого року: так вже було зроблено Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2021 р. № 1391 [5], якою, так само, було визначено зупинення Постанови в цілому без зазначення окремих положень: «Зупинити до 31 грудня 2022 р. Дію [постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 822](#)» - але по факту зупинено було тільки підвищення розмірів посадових окладів, а все інше – а саме доплати і надбавки – виплачувались у повному обсязі.

Також варто акцентувати увагу і на тому, що, якщо використати системний аналіз, то, дійдемо висновку, що Постанова Кабінету Міністрів України №1411 від 20 грудня 2022р фактично зупинила дію нововведень - підвищення розмірів заробітної плати, що кожного року відкладається, і чого фактично не було до прийняття нового Закону Про освіту 2017 р., але що було обіцяно з 2018р.

Норми ж, які встановлювали доплати, як додаткову заробітну плату зі структури заробітної плати, передбаченої Законом України «Про оплату праці» [6], існували і до прийняття закону нового «Про освіту» у 2017 р., містилися і містяться в Законі України «Про вищу освіту» [7] у ст.59 як гарантії науково-педагогічним, науковим, педагогічним працівникам і саме за цими нормами здійснювалась і фактично здійснюється оплата праці вказаних категорій працівників.

Тому, якщо підвищення розміру заробітної плати відтермінувалось і цієї норми не було, а її введення мало проводитись через механізм Постанови Кабінету Міністрів України №822, то виплата доплат – здійснювалось фактично відповідно до ч.3 ст. 61 Закону України «Про освіту» та ст. 59 Закону «Про вищу освіту» і додаткових вказівок строкового характеру на зміст цієї норми Постановою не накладалось.

Висновки та перспективи подальших наукових пошуків. Таким чином, знов-таки, доходимо висновку, що, по суті, вже вкотре відкладається підвищення розмірів заробітної плати педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників.

Отже, можна зробити висновок, що зупинення дії Постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 р. передбачає тільки чергове зупинення положень щодо запланованого Законом «Про освіту» 2017 р. і такого, що ніяк не може відбутись вже 5 років, підвищення розмірів посадових окладів педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників з 1 січня 2023 р., але зупинення нарахування та виплати доплат і надбавок це не стосується.

ЛІТЕРАТУРА:

2. Про зупинення дії постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 822. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022 р. №1411. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1411-2022-%D0%BF#Text>.
3. Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 822. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/822-2019-%D0%BF#Text>.
4. Інфляція за підсумками року не перевищить 30%. Укрінформ. 09.12.2022. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3631173-inflacia-za-pidsumkami-roku-ne-perevisit-30-minekonomiki.html>.
5. Про освіту. Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
6. Деякі питання встановлення підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) та доплат за окремі види педагогічної діяльності у державних і комунальних закладах та установах освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2021 р. № 1391. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1391-2021-%D0%BF#Text>.
7. Про оплату праці. Закон України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
7. Про вищу освіту. Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.